

Svensk ringmärkning – inriktning och särskilda prioriteringar

Svensk ringmärkning ska bidra till ökad kunskap om fåglars biologi och då särskilt deras flyttning, häckningsframgång, överlevnad och dödsorsaker samt medverka till övervakningen av beståndsvariationer och fenologiska förändringar.

Svensk ringmärkning regleras i jaktförordningen (SFS 1987:905) där det framgår att den som har Naturhistoriska riksmuseets tillstånd får ringmärka fåglar trots att de är fridlysta. Administrationen av svensk ringmärkning har sedan 1960 hanterats helt av Naturhistoriska riksmuseet. Antalet ringmärkta fåglar har legat på en tämligen konstant nivå sedan slutet av 1980-talet.

Den omfattning som verksamheten haft under de senaste 25 åren utgör ett rimligt stickprov för att erhålla relevanta resultat och möjlighet till effektiv administration. I nuläget finns inte resurser för att utöka ringmärkningen i landet. Däremot finns det skäl att tydliggöra prioriteringar för att den framtida verksamheten ska kunna utvecklas. Det kan handla om att befintlig verksamhet förändras, men framför allt att nya tillstånd som ges och därmed ersätter de som avslutas, inriktas på verksamhet som ligger i linje med uppsatta prioriteringar.

Prioriteringsordning vid bedömning av nya tillstånd för ringmärkning

1. Märkning av fågelungar
2. Standardiserad märkning under häckningstid (CES)
3. Artprojekt
4. Flyttfåglar inom ramen för standardiserad fångst (bl a fågelstationsverksamhet)

Inom flera av de prioriterade områdena kan särskilda avvägningar komma att göras. Det kan t ex handla om att det redan finns en ringmärkare med liknande inriktning verksam i det område som ansökningen gäller. Det kan också gälla geografiska hänsynstaganden, vilket innebär att märkning i områden där märkningsaktiviteten varit lägre (t ex i norra Sverige) kan prioriteras högre än där den varit högre (t ex i södra Sverige).

När det gäller märkning av fågelungar är det särskilt önskvärt med en ökad märkning av rovfåglar, ugglor och icke holkhäckande småfåglar. Uppgifter om häckningsresultat (kullrapporter) är viktiga uppgifter för ungar som märks i bon. Märkning av kolonihäckande arter är angelägen, men vissa antalsmässiga begränsningar kan behöva införas till förmån för geografisk spridning i landet.

Standardiserad märkning under häckningstid (CES) är en prioriterad verksamhet som behöver utökas med nya platser. Sverige deltar nu fullt ut i EuroCES som drivs av European Union for Bird Ringing (EURING), vilket ökar värdet av denna märkning ytterligare. Verksamheten innebär att en särskild metodik följs och att ingen annan ringmärkning får ske i anslutning till fångstplatsen från årsskiftet och fram till att årets verksamhet slutförts.

Artprojekt, som innebär att en ringmärkare fokuserar på en enskild art, ger ofta värdefull information och kan innebära att samarbete utvecklas mellan ringmärkare. Ibland har dessa projekt en direkt koppling till fågelskyddsaspekter eller forskning knuten till universitet, vilket är värdefullt. Projekt på arter som tidigare ringmärkts i liten omfattning är prioriterade.

Fågelstationsverksamhet och annan ringmärkning som inriktar sig på märkning av flyttfåglar höst och vår resulterar i ett stort antal ringmärkta fåglar årligen. I nuläget är det inte aktuellt att utöka sådan märkning. Det är viktigt att denna typ av verksamhet så långt som möjligt sker på ett likartat sätt år efter år. Detta för att resultaten ska kunna bidra med information om antalsmässiga svängningar och förändringar i tidsmässigt uppträdande.

Naturhistoriska riksmuseet